

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in veča s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 6 K, za druge izvenavstrijske dežele 8 K. Kdor hodi sam po nje, plača na leto samo 3 K. — Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušča do odpovedi. — Udje „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, sprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petlitvrste za enkrat 18 vin., ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 12 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 5 vin. Parte in zahvale vsaka petlitvrsta 24 vin., izjave in Poštano 36 vin. — Inserati se sprejemajo do torka popoldne. — Nezaprite reklamacije so poštnine proste.

Ofenzive se začenjajo.

Položaj.

Vse pričakuje skozi celo zimo naznanjenih ofenziv na vseh bojiščih. Prva ofenziva se je začela na francoskem bojišču pri Verdunu. Toda niso je začeli Francozi, ampak naši severni zavezniki. Boj se ni končan. Nemci napenjajo vse sile, da proderejo Francoze, da odbijejo napad. Druga ofenziva se je izvršila na italijanskem bojišču. Res, tukaj pa so začeli naši sovražniki z ofenzivo. Zadnji teden so jo začeli, a že tudi zadnji teden končali, dobili so jih koj prve dni pošteno po prstih. Vsiljuje se nam prepričanje, da italijanska armada, zrahljana od 4 ponesrečenih ofenziv, ni več zmožna za ofenzivo, ampak samo še za defenzivo. Saj je tudi čudno, da mi, ki imamo proti Lahom vojakov komaj dovolj za obrambo na soški fronti sedaj vsak dan poročamo o majhnih uspehih, ki so sicer majhni, a le vendar iz ofenzivnih sunkov izvirajoči uspehi. V italijanski zbornici, kjer je zaradi neuspehov vse sitno in razdraženo nad vlado, ki je italijansko ljudstvo tirala se dovolj pripravljeno proti svojim poplejšim zaveznikom v vojsko, je vendar 394 poslancev izrazilo vladi zaupanje, 61 nezaupanje. Nihče se namreč noče darovati, da bi zavoženi voz izvelkel iz blata. Tretjo ofenzivo so začeli te dni Rusi in sicer proti nam in proti Nemcem. O tej ofenzivi so se skrivnostno šepetale najbolj bajne reči, n. pr. da stojijo milijoni pripravljeni za ofenzivo, da je število njih topov ogromno, da je municije v izobilju na razpolago, da so se nastavili novi poveljniki itd. Navadno pa je tako, da kdor veliko govori, malo stori. Sicer pa je naše armadno vodstvo dobro pripravljeno za vse ruske poizkuse.

Da Rumunija zopet rožlja s pripravami, je brezdvomno. Mogoče, da hoče Rusija skozi Rumunijo proti Bolgarom in proti Carigradu. Saj je gotovo tudi v Mali Aziji ruski načrt, da prodirajo ob Črnem

morju proti Carigradu. V slučaju, da hoče Rusija res skozi Rumunijo, mora Rumunija pokazati svojo barvo, kajti mi, Nemci in Bolgari vendar ne bomo mirno gledali, da Rumunija gre našim sovražnikom na roko. V tem slučaju bi se vnela na rumunskih tleh strašna vojska, ki bi ne pustila v Rumuniji kamna na kamnu. Razumljivo bi torej bilo, ako se Rumunija pripravljala, toda zagonetno še ostane, za katero stran se pripravljala.

Pred Solunom so zračni boji in majhni spopadi na suhem zadnje dni na dnevnem redu. Nemci vznemirjajo Francoze, da bi jih vezali na Solun, oziroma, da bi planili na nje, ako bi jim hoteli uiti. Na francoskem se namreč vsak dan bolj nestrpno zahteva, da pridejo solunske čete domov, branit od Nemcev ogroženo domovino.

Kaj se bo letos posebno izplačalo?

Oblasti z raznimi odloki poročajo, da bi se letos sadilo mnogo krompirja in sejalo mnogo oljnatih rastlin. Ta nasvet je popolnoma na mestu.

Krompirja se je v vojskinem času izredno mnogo porabilo, tako da se sedaj že pojavlja pomanjkanje krompirjevih zalog. Mnogi posestniki se celo pritožujejo, da jim bo primanjkovalo semenskega krompirja. Da se bo moglo letos dovolj ali pa še več krompirja posaditi kot navadno, je potrebno, da se oskrbi dovolj semenskega krompirja. Ker je čas kratko odmerjen, je potrebno, da se vsak, komur manjka semenskega krompirja, po občini obrne na okrajno glavarstvo, da isto poskrbi zanj. Krompir ima izredno lepo ceno, katera mu bo ostala gotovo še tudi v bodoče. Zatorej se naj vsak potruditi, da nasadi letos kolikor mogoče mnogo krompirja.

Enako je z oljnatimi rastlinami. — Ker je uvoz olja iz tujine zaprt, je nastalo v naših krajih veliko pomanjkanje jedilnega in drugega olja. Cena pa je istemu izredno poskočila. Bučno olje, ki je stalo pred vojsko 1 liter po 2 K, stane sedaj 7 K. Sejmo torej letos kolikor mogoče mnogo oljnatih rastlin, kakor: lanu, maka, solnčnice, buč itd. Mak n. pr. stane že sedaj 1 kg 1 K 50 v in utegne biti še dražji. Lan pa se ne izplača sejati samo radi olja, ampak tudi radi prediva, ki je v ceni poskočilo za 150—200%. Poročila s Češkega pravijo, da tamošnji kmetje stara, malorodovitna hmeljišča opuščajo in sejejo mak, lan, konoplje in enake rastline. Kdor rabi kako vrsto omenjenih semen, naj se obrne na c. kr. žetvenega komisarja R. Petrovana na mariborskem okrajnem glavarstvu, kateri bo dal nasvet, kje dobiti potrebno semenje.

Še enkrat: spomladansko delo na polju.

Od uglednega posestnika Šaleške doline smo dobili sledeči dopis:

V zadnjem „Slovenskem Gospodarju“ je bil članek „Skrb za spomladansko setev.“ Prosim Vas, da tudi ta-le članek priobčite v prihodnjem „Slovenskem Gospodarju“:

Živež in dobro orožje je glavni pogoj, da zmaga naša hrabra avstrijska armada. Naj bi bilo orožje še tako izvrstno, brez živeža, posebno sedaj, ko so nam sovražniki vsak dovez zaprti, bi bil ves trud zaman, če ne bo potrebnih delavcev, ki bi mogli zadošči živeža pridelati. Za to bi pa bilo res nujno potrebno, da bi se člani občinskih žetvenih komisij opostili od vojaške službe. Sedaj je veliko hiš, ki nimajo gospodarja, oziroma nobenega moškega pri hiši in ne v soseščini, da bi sejal. Žetvene komisije pa bi le dajale družinam potrebne nasvete, kako se kaj seje, oziroma bi same pomagale. Najboljši člani teh komi-

LISTER.

Vojne pridige v postu 1. 1916.

III.

Praznik oznanjenja Marije device.

Z dovoljenjem kn. šk. La. salskega cr. sodišča z dne 21. marca 1916.

Evangelij sv. Lukeža 1, 26—38.

Tisti čas je bil angelj Gabrijel od Boga poslan v mesto Galileje, ki mu je ime Nazaret, k Devici, zaročeni možu, kateremu je bilo ime Jožef, iz hiše Davidove, in Devici je bilo ime Marija. In angelj je prišel k njej in je rekel: Češčena, milosti polna, Gospod je s teboj, blagoslovljena si med ženami! Ko je pa to slišala, se je prestrašila nad njegovim govorjenjem in je mislila, kakšno bi bilo to pozdravljenje. In angelj ji je rekel: Ne boj se, Marija, ker si našla milost pri Bogu! Glej, spočela boš v svojem telesu in rodila Sina, in imenuj njegovo ime Jezus! Ta bo velik in Sin Najvišjega te bo obsenčila; in Gospod Bog mu bo dal sedež Davida, njegovega očeta, in bo kraljeval v hiši Jakobovi vekomaj; in njegovemu kraljestvu ne bo konca. Marija pa je rekla angelju: Kako se bo to zgodilo, ker ne poznam moža? In angelj je odgovoril in ji rekel: Sv. Duh bo prišel v te in moč Najvišjega te bo obsenčila; in zato bo Sveto, ki bo rojeno iz tebe, imenovano Sin božji. In glej, Elizabeta, tvoja sorodnica, je tudi spočela sina v svoji starosti, in ta mesec je že šest njej, ki je imenovana nerodovita; ker pri Bogu ni nemogoča nobena reč. Marija pa je rekla: Glej, dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi!

Češčena, milosti polna! V duhu vas vidim in silnim, dragi naši vojaki, izgovarjati ta prelepi molitveni pozdrav, s katerim so Marijo prvokrat po-

zdravila angelska usta, ko je angel Gospodov Mariji oznanil, da bo spočela od Svetega Duha in rodila Sina božjega.

Vidim vas, ki vam še dosega uho glas zvona, neke v daljini zvonečega Češčenomarijo, kako se vaši prsti, ki so navajeni, da se oklepajo hladnega, smrtonosnega orožja, zlagajo in sklepajo k molitvi in kako razoglavljaj pozdravljajo po angelovem zgledu Kraljico nebes in zemlje. Vaša molitev se kakor na angelskih perutih dviga proti nebesom, vaš spomin pa s peruti ljubezni plove proti domu, proti domači cerkvi, kjer se sedaj tudi oglašajo zvon, vaš domači, vam tako dragoceni zvon, kateri vaše ljube, ki ste jih pustili doma, vabi k molitvi. Če pa tudi ne prihaja do vaših ušes noben zvonov zvok, vendar ne puščate v nemar, da ne bi ob jutranjem svitu in ob solnčnem zatonu svojega pobožnega pozdrava poslali njej, ki je jutranja zarja našega zveličanja.

Vas vidim, ki ste v strelskih jarkih pripravljene za bran in boj, kako si s Češčenomarijo in z rožnim vencem lajšate trpljenje in utrjujete pogum. Ko grmijo topovi, da se stresa ozračje; ko v vaši bližini udarjajo granate, da se kar sipajo razstrelki; ko brnijo okoli vas krogle ali pa je sovražnik z naskokom navalil na vas, vzdihajo vaše ustnice: „Jezus, Marija“, in iz vašega srca kipi pobožna in zaupna prošnja: „Marija, varuj nas!“ Vidim tebe, dragi naš vojak, ki te je v ljutem boju ranil sovražnik. Kri ti eurlja iz rane. Toda na svoja usta hvaležno pritiskaš Marijino svetinjico ali pa molek: Marija te le varovala, da tvoja rana ni hujša. Pa tudi tebe vidim, ki ležiš na bolniški postelji, vollega obraza, poledeleli in porumeneli lic, kakor da bi v njih ne bi-

lo več krvi. Teško sopejo tvoje prsi, hlastajoč po življenju, ki pa ti že visi na tanki niti. Tvoje oči iščejo podobo Marije, kateri se priporočaš, da prosi za te ob smrtni uri.

Tako molite k Zveličarju in njegovi sv. Materi vi, dragi naši vojaki. Molijo pa tudi, sprejmite to našo zagotovilo, vaši domači. Kolikokrat smo jih že videli moliti, vaše matere, vaše žene, vaše hčere, vaše sestre! Pred tabernakljem, pred Marijino podobo klečijo in molijo ter vas priporočajo zavetju najsvetejšega Srca in varstvu Matere milosti. Solze jim polnijo oči, njih srce pa je polno zaupanja.

Tako tvori Marijino češčenje vez med vojaki na bojišču ali v tujini in med njihovimi domačimi, vez, ki je ne more raztrgati nobeno razdalje. Ta vez je zato tako trdna, ker je Marijino češčenje za vsakterega kristjana dolžnost, ki jo je svetu oznanil sam angel Gabriel, ko je najspoštljiveje pozdravil Marijo ter ji oznanil, da postane božja Mati.

Božja mati, kakšno dostojanstvo! Sv. evangelij jo osemkrat imenuje Mater Jezusovo. Ta edina beseda pove več, kakor bi mogel povedati najobširnejši življenjepis. Zakaj ta beseda obsega vse in tudi presega vse, s čimer bi mogli slaviti in hvaliti Marijo. V tem oziru prav lepo pravi goreči pridigar in nadškof sv. Tomaž iz Villanove († 1555): „K najpopolnejšemu in najobsežnejšemu življenjepisnemu Marijinemu zadržanju, da je o njej splošno in na kratko povzeto zapisano: Od katere je rojen Jezus, ki je imenovan Kristus. Kaj zahtevaš še več? Česa še pogrešaš na Devici? Zadržuje, da veš: Mati božja je. Zakaj, prosim te, katera lepota, katera čednost, katera milost, katero veličastvo manjka Materi božji?“